

Saksdokument

Digitaliseringsstyret for høyere utdanning og forskning

Til	Digitaliseringsstyret
Dato	28.04.2023
Saksnummer	18/23
Saksarkivnr.	23/00224
Sakstype	Orientering
Saksansvarlig	Roar Olsen
Saksbehandler	Julie Storlie, Geir Vangen, Hildegunn Vada

Oversikt produktportefølje og investeringstiltak

Forslag til vedtak

Digitaliseringsstyret tar saken til orientering og eventuelle innspill tas med i det videre arbeidet

Bakgrunn

Med bakgrunn i revidert samstyringsmodell og endringer i sammensetningen av Digitaliseringsstyret, er formålet med denne saken å gi det nye styret oversikt over produktporteføljen og investeringstiltakene, rapportering av porteføljen og få innspill til tilnærming for gevinst og nyttestyring.

Første statusrapportering for produktporteføljen og investeringstiltak for første tertial kommer i juni 2023.

Vurdering

Oversikt over produktporteføljer

Sikt skal tilby infrastruktur, data og fellestjenester som gir gode brukeropplevelser og bidrar til måloppnåelse for digitalisering, datadeling og åpen forskning. SIKTs produkter er organisert i produktområder under de tre porteføljestyrene; [Utdanning og Administrasjon](#), [Forskning og kunnskapsressurser](#) og [Data og infrastruktur](#) (følg lenkene for beskrivelse av produktene).

Se vedlegg 1 Produktporteføljer, produktområder og produkter.

Se vedlegg 2 Investeringstiltak. Mer informasjon om det [enkelte tiltak er tilgjengelig på sikt.no](#)

Rapporteringsrutiner for produktporteføljene og investeringstiltak

Rapporteringen om produktporteføljen og investeringstiltak skjer hvert tertial. Per april 2023 er det atten produktområder og ti tiltak som inngår i rapporteringen til Digitaliseringsstyret.

Som en konsekvens av revidert samstyringsmodell foreslås det noen endringer i den faste statusrapporteringen. Tidligere har rapporteringen vært avgrenset til investeringstiltak, men fremover vil rapporteringen også omfatte status for produktporteføljen. Følgende agenda foreslås som utgangspunkt for rapportering til Digitaliseringsstyret:

1. Oversikt endringer for produktporteføljen
2. Oversikt endringer for investeringstiltak
3. Positive forhold, måloppnåelse og fremdrift
4. Økonomi
5. Risiko
6. Eksempler på gevinster og nytteeffekter
7. Forbedringer i styringen av produktporteføljen og investeringstiltakene

Felles investeringsmidler

Digitaliseringsstyret beslutter årlig ramme for felles investeringsmidler, og tildeling til porteføljene og prioriterte mål. Rammen for 2023 – 2025 er MNOK 40 per år. I 2023 ligger hele rammen tildelt til porteføljen for Undervisning og administrasjon.

Porteføljestyrene tildeler felles investeringsmidler til det enkelte tiltak basert på føringene fra Digitaliseringsstyret, og har ansvar for at tiltaket styres, kontrolleres og følges opp i henhold til regelverk og prosedyrer, samt gevinstrealisering i henhold til plan.

Roller og ansvar for felles investeringsmidler er beskrevet i policy for felles investeringsmidler. Rutiner og maler for kostnadsvarsel, fakturering, regnskapsføring og avtaler er beskrevet i prosedyre for felles investeringsmidler.

Gevinst og nytteeffekter med produktene fra Sikt

Oppfølging av gevinster og nytteeffekter knytter sammen strategisk styring av investeringstiltak og produktporteføljen som er i forvaltning. Digitaliseringsstyret har gjennom mandatet et ansvar for å bidra til gevinstrealisering. Ansvar er foreslått operasjonalisert ved at Digitaliseringsstyret:

- Bidrar til helhetlig prioritering av langtidsplan
- Setter gevinst- og nyttestyring fast på agendaen gjennom statusrapportering
- Delegerer ansvar og tydeliggjør forventninger til porteføljestyrene om fastsettelse av og oppfølging av gevinstmål og nytteeffekter
- Fremsnakker nytteeffekter, og bidrar med råd og beslutninger som gir best mulig nytte

For å komme raskt i gang med å løfte gevinster på agendaen, foreslås det å inkludere gevinster og nytteeffekter i rapporteringen. Videre er ambisjonen å etablere et mer komplett og faglig fundamentert rammeverk for gevinst- og nyttestyring i løpet av 2023. I 2023 jobbes det også med å innarbeide gevinst- og nytteeffekter i produktstrategiene til Sikt, og det forventes at det foreligger et godt grunnlag for faktabasert og datadrevet dialog om gevinster utover året. Tilstandskartleggingen for digital omstilling (ref. sak 15/23) vil også bidra til innsikt om status for måloppnåelse i sektoren.

Eksempler på gevinster med produktene fra Sikt

Feide

Feide er kunnskapssektorens løsning for sikker innlogging og datadeling. Tjenesten ble først etablert i 2001 gjennom et samarbeid mellom UiO og Uninett. I dag er totalt 2 000 tjenester og 700 virksomheter tilknyttet Feide, og Feide erstatter 36 000 punkt-til-punkt-integrasjoner mellom tjenester og virksomheter.

Dersom man forutsetter at hver punkt-til-punkt-integrasjon årlig koster kr 100 000 i etablering og vedlikehold, sparer kunnskapssektoren med Feide kr 3,6 MRD årlig.

Økosystemet rundt Feide har potensiale for flere gevinster. Høsten 2022 utviklet Feide en løsning som gjør det lettere å oppfylle kravet til tilgjengelighetserklæring. Offentlige virksomheter som leverer tjenester basert på nettløsninger fra tredjeparter, er fra 1. februar 2023 juridisk ansvarlig for å ha tilgjengelighetserklæring på disse. Tilgjengelighetserklæring er viktig for at brukerne skal kunne se i hvor stor grad en nettside er universelt utformet, og lett kunne gi tilbakemelding.

Tjenesten for tilgjengelighetserklæring i Feide lar private og offentlige tjenesteleverandører registrere status for tilgjengelighet i sine digitale tjenester, og alle 700 utdanningstilbydere som er tilknyttet Feide kan enkelt finne denne informasjonen i Feides kundeportal. Hver enkelt utdanningstilbyder slipper dermed å kontakte hver enkelt tjenesteleverandør for å få denne informasjonen. Per 1. mars 2023 hadde løsningen erstattet 15 100 direkte dialoger mellom leverandører og kunder, og estimerte effekter for sektoren er redusert bruk av tilnærmet 15 000 arbeidstimer eller 10 årsverk.

Det pågår arbeid for å undersøke hvordan informasjon om personvern- og informasjonssikkerhetsvurderinger kan registreres i Feide på samme måte. Det er antatt at dette kan gi et større potensial for effektivisering, enn løsningen for tilgjengelighetserklæring, og i tillegg vil det øke kvaliteten i personvern- og informasjonssikkerhetsarbeidet i sektoren.

Digitale vitnemål

Det er over tid arbeidet målrettet med digitale tjenester rundt resultater og formidling, og verifisering av disse resultatene. I dette inngår vitnemål og det som tradisjonelt har vært håndtert av karakterutskrifter. I 2017 ble Vitnemålsportalen innført, og håndterer nå 100% av høyere utdanning i Norge. I 2021 ble det i Felles studentsystem lagt til rette for et digitalt vitnemål til erstatning for papirvitnemålet, som distribueres via Vitnemålsportalen.

Infrastrukturen som bygges i Norge for digitale resultater har over tid gitt flere gevinster for høyere utdanning, og det er potensiale for ytterligere gevinster.

Før innføring av Vitnemålsportalen ble det produsert om lag 100 000 karakterutskrifter pr år på papir. Dette tallet er nå godt under 10 000 pr år. Tilsvarende tall for papirvitnemål har vært om lag 60 000 pr år. Allerede i 2022 var dette tallet nede i 14 000.

Med et arbeidsomfang på 5 minutter på utskrift, pakking, forsendelse, behandling av returer vil dette redusere omfang på arbeidstimer med 12 500 timer pr år. Kostnader med spesialpapir, mapper, forsendelse er estimert til 6 - 10 mill. kr pr år.

De direkte finansielle gevinstene for institusjonene er betydelig større enn investeringene som er gjort i Felles studentsystem. De virkelig store gevinstene er det imidlertid innbyggere og konsumenter (bedrifter, offentlige og private organisasjoner) av resultater fra høyere utdanning som får. I dette inngår også utdanningssektoren selv. Tilgang til digitale resultater gir mulighet til automatisk mottak og kontroll av informasjonen, og dataene kan benyttes direkte i forretningsprosessene i bedrifter og organisasjoner. Potensialet er vurdert til å være over en milliard norske kroner. For eksempel er det bekreftet at for høyere utdanning er besparelsene for opptak til grunnutdanningene i størrelsesorden 200 mill. kr pr år med digitale resultater fra videregående skoler. Tall fra eksempelvis byggenæringen viser enda større potensiale. I tillegg til de økonomiske gevinstene kommer økt kvalitet på behandling av informasjon og forhindring av forfalskninger.

Vedlegg

Vedlegg 1: Produktporteføljer, produktområder og produkter

Vedlegg 2: Investeringstiltak